Tekst en foto's Martijn van den Bouwhuijsen

Open, gastvrij en modern onderkomen voor patiënten en zorgverleners:

Verrassende nieuwbouw polikliniek verrijkt Catharina Ziekenhuis

Vanwege de bouw van een nieuwe apotheek naast de hoofdentree, is de bestaande luifel aangepakt.

Het Catharina Ziekenhuis in Eindhoven heeft sinds juli 2013 een nieuw poliklinickgebouw, dat gedeeltelijk en tijdelijk ook twee verpleegafdelingen huisvest. Het acht bouwlagen hoge volume kent een verrassend uiterlijk en innerlijk. De horizontale geleding en gevelinvulling wijkt af van de bestaande bebouwing uit de jaren zeventig, maar sluit hier desondanks visueel op aan. Een lichthof zorgt samen met raampartijen voor natuurlijke lichtinval. Door de praktische indeling en vriendelijke interieurbouw ervaren patiënten en zorgverleners een gastvrije en huiselijke sfeer. De zorgverlening verloopt bovendien efficiënter door de clustering van spreek-, behandel- en onderzoekruimtes.

Het nieuwe polikliniekgebouw, dat in een jaar tijd is verrezen, vormt een onderdeel van de grootscheepse vernieuwbouw van het Catharina Ziekenhuis. De oorspronkelijke huisvesting van de zorginstelling stamt uit begin jaren zeventig en was aan een grondige renovatie toe, om tegemoet te komen aan hedendaagse eisen en wensen. Diverse ziekenhuisgebouwen zijn al onder handen genomen of gaan de komende vijf jaar op de schop.

"Het nieuwe onderkomen voor de poliklinieken is groter dan het oude en ook flexibeler", zegt manager bouw & inrichting Jan van Aarle namens het Catharina Ziekenhuis. "Twee van de acht bouwlagen fungeren tijdelijk als verpleegafdeling, omdat het bestaande beddenhuis wordt gerenoveerd. Over ongeveer vijf jaar komen die twee bouwlagen weer vrij, na oplevering van het vernieuwde beddenhuis. Tegen die tijd zal ook bekend zijn door wie deze twee bouwlagen gebruikt worden."

Opvallend bouwblok

De constructie van de poli-nieuwbouw bestaat uit in-het-werk-gestort beton met stabiliteitswanden, kolommen en vloeren bovenop een kelder en een fundering met palen. De nieuwbouw heeft een grondvlak van dertig bij veertig meter en een gevelindeling met een onderbouw van één bouwlaag, vijf verdiepingen erboven en een lichte dakopbouw. "De onderbouw is transparant en stijlvol met kozijnprofielen van geanodiseerd aluminium ingevuld met glas en Emalit", zegt architect Jaap Dulfer van Architecten aan de Maas. "De verdiepingen erboven krijgen een steenachtig karakter door de antracietgrijze leien, die worden gedragen door HSB binnenspouwbladen. De ingekaderde raamopeningen met uitvalzonneschermen zorgen voor een opvallend gevelritme. De lichte dakopbouw geeft het polikliniekgebouw een sierlijke beëindiging. Op deze relatief transparante etage zit de afdeling nierziekten. Veel nierpatiënten verblijven drie maal per week vier tot vijf uur op deze etage voor dialyse. Het daglicht en ruime uitzicht maken het verblijf voor deze groep aangenamer."
Het polikliniekgebouw is via een verbindingsgang gekoppeld aan de begane grond en de eerste verdieping van het ziekenhuis. Vanwege de bouw van een nieuwe apotheek naast de hoofdentree, is de bestaande luifel aangepakt. Dulfer zegt: "De luifel is uitgebreid en voorzien van daglichtopeningen. De gedateerde blauwe luifelrand kreeg een opwaardering met een geprofileerde dakrand van gezet aluminium. Deze vormgeving is doorgezet in de verbindingsgang, in het trappenhuis en de dakrand van de bovenste verdieping van het polikliniekgebouw."

Open, gastvrij en modern

De one-stop-shop gedachte speelde een belangrijke rol bij de indeling. Bijna alle poli's zitten nu bij elkaar, wat het makkelijker maakt voor patiënten om de juiste poli te vinden. De poli nierziekten zit op één etage samen met de dialyse-afdeling, en de functieafdeling klinische neurofysiologie is bij de poli neurologie geplaatst. Na de renovatie van het bestaande polikliniekgebouw, die nu plaatsvindt, zitten alle onderzoeksafdelingen bij de desbetreffende polikliniek. "Patiënten hoeven minder ver te lopen. Door de clustering van vakgebieden kunnen zorgverleners bovendien efficiënter werken", verduidelijkt Van Aarle.

Elke individuele poli heeft een frontoffice met wacht- en spreekruimtes, flexwerkplekken voor artsen en verpleegkundigen en een backoffice voor ondersteunend personeel. Bij de indeling en inrichting speelden factoren als gastvrijheid en openheid een belangrijke rol. ➤

Door de praktische indeling en vriendelijke interieurbouw ervaren patiënten en zorgverleners een gastvrije sfeer.

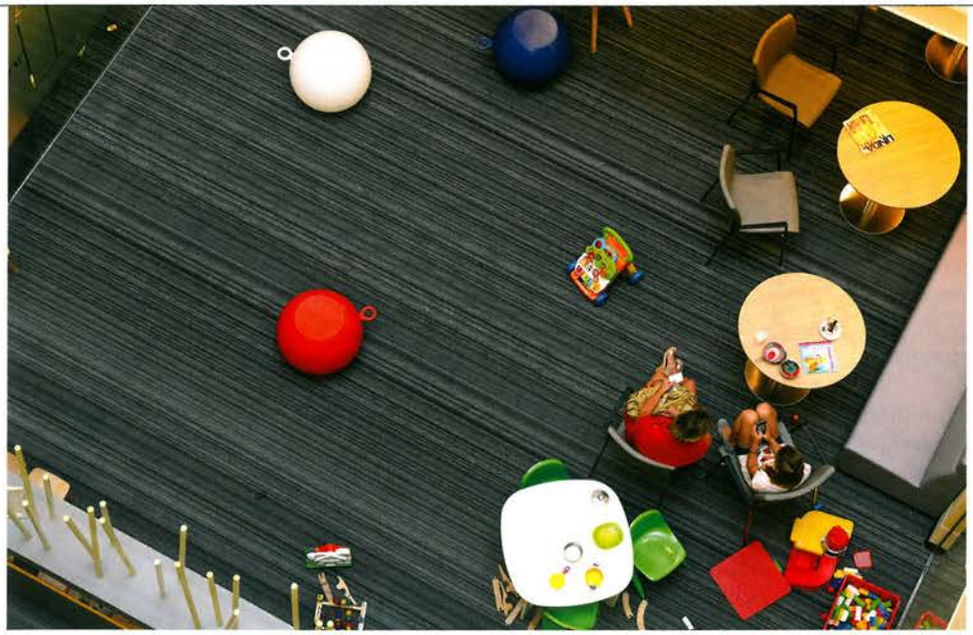
Een lichthof zorgt samen met raampartijen voor natuurlijke lichtinval.

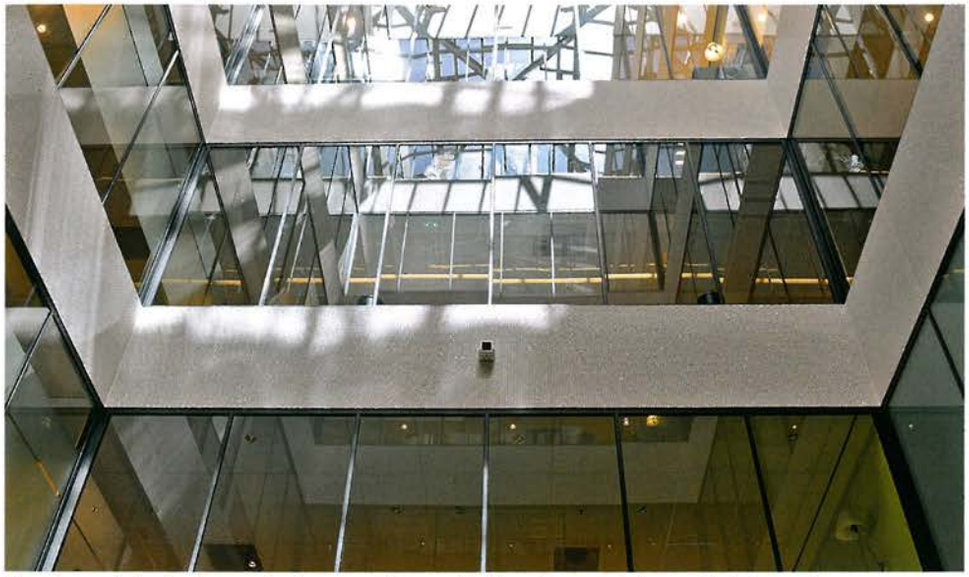
Manager bouw & inrichting Jan van Aarle (links) en architect Jan Dulfer (rechts) bij de ingang van het nieuwe polikliniekgebouw.

Project Poliklinieken Catharina Ziekenhuis Eindhoven

Valstar Simonis is als adviseur betrokken geweest bij alle technische installaties met betrekking tot de nieuwbouw van het Poligebouw V. Het nieuwe gebouw wordt dagelijks gebruikt voor vele medische consulten. Een grote stroom van komende en gaande patiënten die zich bij binnenkomst in het gebouw op hun gemak moeten voelen en adequaat worden geholpen door kundige en tevreden medici. Dit wordt bereikt door een samenspel van inrichting, verlichting en binnenklimaat in zowel het zomer- als winterseizoen. In samenspraak met het ontwerpteam en de gebruikers hebben alle (technische) voorzieningen hun plek gekregen in het gebouw. Dóor het onderbrengen van tijdelijke verpleegafdelingen (schuifruimte), heeft een flexibele infrastructuur voor de installaties bijzondere aandacht gekregen. Bouwen met een uitdaging, aan de voorkant pal naast de hoofdingang en dat met zo min mogelijk overlast. Het inpassen van de hoogwaardige dialyseafdeling (met HDF-dialyse) tijdens het bouwproces, heeft extra inspanningen gevraagd van alle betrokken partijen. Met een resultaat waar iedereen trots op kan zijn.

Meest opvallend is de kinderafdeling op de begane grond met een balie van kantelen en spreekkamers met symbolische tekens zoals torens als herkenning.

Het atrium en de interieurbouw maken het voor patiënten makkelijk om de weg te vinden en zich thuis te voelen.

De centrale vide met een transparant dak van zeven bij zeven meter zorgt voor veel lichtinval. Dulfer zegt: "Het atrium - waar de verschillende poliklinieken zich omheen bevinden - en de interieurbouw maken het voor patiënten makkelijk om de weg te vinden en zich thuis te voelen. Patiënten die dikwijls al onzeker zijn over hun gezondheid worden zo op hun gemak gesteld."

Elke poli een eigen kleur

Het interieur kreeg een functionele en speelse uitstraling. Elke poli heeft een eigen kleur. Opvallend zijn grote wandposters nabij de liften met daarop bewerkte afbeeldingen van Eindhoven, met een afwijkend onderdeel. Deze visuals moeten samen met overige hulpmiddelen patiënten helpen bij de oriëntatie in het gebouw. "Meest opvallend is de kinderafdeling op de begane grond. De balie is hier voorzien van kantelen en de spreekkamers hebben symbolische tekens zoals torens als herkenning. Om het verblijf hier te veraangenamen, is een tafelvoetbalspel geplaatst naast grote puzzels", zegt Van Aarle.

Elke wachtruimte heeft een koffiecorner, een treinbank met schemerlampen erboven, een leestafel en comfortabele banken. Medewerkers zitten aan de balies eveneens onder het schemerlicht. De akoestische panelen tussen de balies bieden privacy voor de patiënten. En het gebruik van gordijnen in de verpleegruimtes bevordert de huiselijke sfeer.

Van Aarle kijkt terug op een geslaagd project en zegt: "Uit reacties van patiënten en zorgverleners blijkt dat ze het polikliniekgebouw een prettige omgeving vinden om te verblijven." ■

Proactieve houding van BBC Bouwmanagement geeft de klant toegevoegde waarde

BBC medewerkers sturen projecten aan via de ISO9001-2008 gecertificeerde GOTIK-methode, zij werken in teamverband. De revenuen hiervan weet Catharina Ziekenhuis als enthousiaste klant te waarderen.

Doordat BBC vanaf de initiatieffase tot en met de nazorg buiten de eigen kaders durfde te werken, ontstond er een optimaal poligebouw. Een aantal praktijkvoorbeelden:

- De projectmanager van BBC heeft in het voortraject onvolkomenheden en hiaten gecorrigeerd, zodat de uitvoering binnen de gestelde kwaliteit en tijd en binnen het gestelde budget is gerealiseerd.
- De aannemer wilde prefab toepassen, BBC heeft dit mede mogelijk gemaakt door de detaillering van de prefabgevelelementen te optimaliseren.
- De hoofdopzichter heeft gezorgd voor een optimalisatie van het 'drywall-systeem'. Dit is aangepast in het KOMO-certificaat.

Uitlatingen van de gebruikers van het gebouw (patiënten, bezoekers, medisch personeel en dergelijke) als 'praktisch', 'transparant' en 'huiselijk' geven een voldaan gevoel. Voor hen doen we het uiteindelijk!

Gebebouw bouwt vast interieur Catharina Ziekenhuis

Gebebouw was verantwoordelijk voor het vaste interieur van het nieuwe polikliniekgebouw van het Catharina Ziekenhuis. De interieurbouwer uit Helmond voert sinds 1985 alle inrichtingsprojecten uit voor de Eindhovense zorginstelling.

Gebebouw is gespecialiseerd in medische centra en voert momenteel bijvoorbeeld projecten uit voor het Maxima Medisch Centrum in Eindhoven, de Universiteit van Amsterdam en het Spaarne ziekenhuis in Hoofddorp. De interieurbouwopdracht voor het nieuwe polikliniekgebouw in Eindhoven behelsde balies, wachtruimtes, garderobes, spoelkeukens, bedkasten en pantry's. Kortom: het vast interieur.

Modern en functioneel karakter

Directeur Ton Rijkers zegt namens Gebebouw: "De vaste interieurbouw in de polikliniek is per verdieping uniform en heeft een modern en functioneel karakter. Op basis van de architectentekeningen hebben we de onderdelen in onze moderne en optimaal geoutilleerde werkplaats geprefabriceerd en vervolgens op locatie gemonteerd. Het werk voor het Catharina Ziekenhuis zit er inmiddels op, onze goed geschoolde vakmensen staken er zo'n 2500 manuur in. Ik kijk terug op een geslaagd resultaat en prettige samenwerking met het Catharina Ziekenhuis, Architecten aan de Maas en aannemer Heijmans Utiliteitsbouw BV."

FEITEN EN CIJFERS

Project: nieuwbouw polikliniekgebouw
Opdrachtgever: Stichting Catharina Ziekenhuis Eindhoven
Zorgverlener: Catharina Ziekenhuis Eindhoven
Architect: Architecten aan de Maas, Maastricht
Bouwmanagement: BBC Bouwmanagement, Etten-leur
Adviseur installaties: Valstar Simonis, Wijswijk
Vast-interieur: Gebebouw, Helmond
Gordijnen: Lensen projectinrichters, Zaltbommel
Bouwtijd: Start nieuwbouw november 2011, Oplevering 2013
Totale oppervlakte terrein: 1.700 m²
Totale oppervlakte gebouw: 10.416 m² BVO
Capaciteit: 32 dialyse stoelen, 4 etages polikliniek,
Aantal bedden: 64 als tijdelijke huisvesting

ARCHITECTEN AAN DE MAAS

GEVESTIGD IN DE MAASSTEDEN MAASTRICHT EN ROTTERDAM, ZIJN WIJ ALS INTEGRAAL WERKEND ARCHITECTENBUREAU LANDELIJK WERKZAAM IN DE GEZONDHEIDSZORG, SCHOLENBOUW, UTILITEITSBOUW IN DE MEEST BREDE ZIN, WONINGBOUW, OUDERENHUISVESTING, HERGEBRUIK VAN GEBOUWEN, STEDENBOUW, HUISVESTINGSPLANNEN, PROJECTMANAGEMENT EN FACILITY MANAGEMENT.

EEN ONTWERPPROCES WAARIN DE INBRENG VAN DE CLIËNT ONONTBEERLIJK IS. EEN CREATIEVE AANPAK VAN HET ONTWERP EN EEN HOOG NIVEAU VAN PROFESSIONELE UITWERKING, WAARBIJ PROCES- EN KOSTENBEWAKING ALS SPECIALISATIE BINNEN HET BUREAU VOOROP STAAT, HEBBEN GELEID TOT DUURZAME, FUNCTIONELE ARCHITECTUUR.

WILLEMSPLEIN 490
3016 DR ROTTERDAM
POSTBUS 23138
3001 KC ROTTERDAM
T: +31 (0)10 206 02 22
E: ROTTERDAM@ARCHITECTENAANDEMAAS.COM

ALEXANDER BATTALAAN 7
6221 CA MAASTRICHT
POSTBUS 3061
6202 NB MAASTRICHT
T: +31 (0)43 351 50 00
E: MAASTRICHT@ARCHITECTENAANDEMAAS.COM

WWW.ARCHITECTENAANDEMAAS.COM

